

***КОЛОМІЄЦЬ Марія Олександрівна,**
здобувачка бакалаврського рівня освіти
1 курсу Юридичного факультету
Національний університет біоресурсів
та природокористування України*

ПРОФЕСІЙНА МОВНА КОМУНІКАЦІЯ ЮРИСТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Війна створює нові виклики для юридичної професії, зокрема в сфері професійної мовної комунікації. Юристи стають важливими посередниками між державними органами, військовими структурами, міжнародними інституціями та громадянами. Вони здійснюють правову підтримку, формулюють юридичні документи та надають консультації щодо захисту прав людини в умовах збройного конфлікту [1]

Мета цієї роботи – проаналізувати особливості професійної мовної комунікації юристів під час війни, визначити її ключові принципи та розглянути роль юридичної термінології у процесі правозастосування.

Одним із найважливіших аспектів юридичної комунікації

є точність. Під час війни, коли кожне слово може мати критичні наслідки, юристи повинні уникати двозначностей і неточностей. Це стосується як офіційних документів (указів, наказів, законів), так і публічних звернень до громадян [2]

В умовах війни юридична діяльність охоплює як національні, так і міжнародні правові аспекти. Тому юристи повинні володіти міжнародною термінологією, зокрема щодо воєнних злочинів, гуманітарного права, статусу біженців та військовополонених [3]

Юридичні консультації мають бути зрозумілими та доступними для всіх категорій населення. Важливо використовувати зрозумілу мову при поясненні юридичних норм, адже не всі громадяни мають юридичну освіту [1]

Юристи під час війни повинні дотримуватись етичних стандартів, зокрема не розповсюджувати неперевірену інформацію, уникати маніпуляцій та залишатися неупередженими [3]

Юридична комунікація є основою для забезпечення захисту прав людини. Наприклад, юристи надають консультації

щодо евакуації, компенсації за зруйноване житло та захисту від військових злочинів [2]

Комунікація юристів із міжнародними судами та правозахисними організаціями допомагає документувати воєнні злочини та звертатися до міжнародних інституцій за підтримкою [3]

Як підсумок можна сказати, що юридична комунікація під час війни є життєво важливим аспектом правозахисної діяльності. Вона вимагає чіткості, відповідальності та дотримання міжнародних стандартів. Юристи відіграють ключову роль у забезпеченні правопорядку, захисті прав людини та міжнародному правосудді в умовах воєнного стану. Під час збройного конфлікту правники змушені працювати в умовах складних правових реалій, оперативно реагувати на виклики та забезпечувати доступ до правосуддя найбільш вразливим категоріям населення. Їхня діяльність включає документування воєнних злочинів, юридичний супровід вимушених переселенців та допомогу у відновленні прав громадян.

Крім того, юридична комунікація сприяє зміцненню міжнародної співпраці, покращенню діалогу між урядовими та неурядовими організаціями, а також забезпеченню відповідальності за порушення норм міжнародного права. Ефективне правове спілкування є не лише запорукою справедливості, а й важливим чинником післявоєнного відновлення держави та її громадян.

Таким чином, юридична комунікація під час війни є невід'ємним елементом захисту прав людини, збереження історичної правди та формування правової держави після завершення конфлікту

Список використаних джерел:

1. Жаліло Я. А., Лисенков С. Л. «Правове регулювання воєнного стану в Україні». Київ: Юрінком Інтер, 2022.
2. International Committee of the Red Cross. «International Humanitarian Law and the Challenges of Contemporary Armed Conflicts». Geneva, 2021.
3. Ковальчук О. М. «Юридична комунікація в кризових умовах: виклики та перспективи». Харків: Право, 2023.